

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Regisztrált naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12.)
Fiume, Klottild utca (Via Clotilde) 4. sz. em. I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt 229.)

Felelős szerkesztő:
MUDAI JENŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁRA BELVÉNEN ÉS VIDEKEN:
Egész évre 28 kor. | Negyed évre 7.— kor.
Fél évre 14 „ | Egy hóra 2.40 „
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 8 FILLÉR,
Állatlan hirdetések 6 hasábon pecét árja 60 fl.

Dalmácia visszacsatolása.

I.

Wekerle miniszterelnök programbeszédében határozottan állást foglalt Dalmácia visszacsatolása mellett. Fontos nyilatkozata szövegét így hangzotta: Horvát-Szlavon országokhoz való viszonyunk tekintetében az 1868: XXX. t. c. alapján állunk. Horvátországok ezen törvényen alapuló azt az öhajját, hogy Dalmácia Horvátországhoz visszacsatolassék, őszintén előmozdítani öhajjtunk.

A magyar közvéleményben bizonyára megnyugvást fog kelteni a miniszterelnöknek eme komoly szándéka. Legfőbb ideje, hogy a dalmát kérdés, melynek megoldása az 1868: XXX. t. c. megalkotása óta, tehát már egy félszázad óta érthetetlen okokból még mindig függőben van, végre rendeztesék. A mai helyzet ugyancsak visszás. Dalmácia kétségtelenül Szent István koronájának fenhatósága alá tartozik. Ennek jogi alapja többek között az 1606: X., 1715: CXX., 1715: CXXII., 1723: VII., 1729: XIX., 1741: LIX., 1790: XXVI., 1805: II. és 1806: V. t. c. cikkeiben gyökeredzik. Legfontosabb ezek közül és Dalmácia hovatartozását kétségen kívül megállapítja a 1., 2., 3. és 65. paragrafusában a fentebb idézett 1868: XXX. t. c., továbbá IV. Károly hitlevele és koronázási esküje (1917: III. t. c.), amelyekben a király a következő fogadalmat teszi: Szentül és érintetlenül megőrizni és királyi hatalmunknál fogva másokkal is betartjuk . . . a jogokat, az alkotmányt, Magyarország, Horvátország, Szlavónia és Dalmácia törvényes függetlenségét, szabadságát és területi épségét, valamint a Magyarországgal egy és ugyanazon államegységet képező Horvátországnak, Szlavóniának és Dalmáciának integritását és országos alkotmányát.

Ervényben levő törvényeink hirdetik tehát, hogy Dalmácia Szent István koronájának uralma alá tartozik és ennek dacára mégis Ausztria kormányozza ezt az országot. Csupán egy kiáltó példájára akarok erre a lehetetlen helyzetnek rámutatni. A horvát bán kinevezése a következő királyi kéziratral történik: Magyar miniszterelnököm ekterjesztésére kinevezem Önt ezennel Horvátország, Szlavónia és Dalmátország bánjává. Ezt követi a király aláírása és a magyar miniszterelnök ellenjegyzése. A bán kezében van tehát egy királyi kézirat, mely őt Dalmácia bánjává nevezi ki és mégis teljesen távol áll ennek az országnak a kormányzásától. Ennek az állapotnak meg kell szűnnie és érvényesíteni kell jogainkat azokkal az osztrák áramlatokkal szemben, amelyek Dalmácia visszacsatolását több mint száz év óta megakadályozták.

Tudjuk, hogy I. Ferenc király a cam-potornói békével (1797. október 17.) kapta meg Dalmáciát és Sísie zágrábi egyetemi tanárnak Dalmáciáról írt művéből kitétnék, hogy a dalmát intelligencia 1797-ben már rég el volt határozva arra, hogy Dalmácia Horvátországhoz visszacsatolassék és ezért üdvözölte örömmel a békét. Mikor Rukavina tábornok a király nevében bevonult Dalmáciába, mindenütti fényes fogadtatásban volt része és valóságilag ostromolták azaz a kéréssel, hogy esatoiják vissza az országot Szent István koronájához. Dragamies spalatói gróf, Cippico spalatói püspök, Blaskovics makarskai püspök és Fra Doroties állottak tauek a mozgalomnak az élén. A mozgalom oly erős volt, hogy Rukavina, aki előtt a lakosság hü-égesküt tett a magyar király javára, levélben értesítette erről Thugut akkori külügyminisztert. Thugut azonban önkényesen Ausztriához esatoilta Dalmáciát, nehogy ez a tengermelléki terület Magyarország hatalmát gyarapítsa. Thugut szelleme akadályozta meg a mai napig Dalmácia visszacsatolását, a jognak azonban végül is diadalmaskodnia kell, mert nyilvánvaló, hogy Dalmácia már földrajzi fekvésénél fogva sem tartozhat Ausztriához és ha erőszakkal Ausztriához esatoiják, ugy ez az erőszak sem Ausztriának, sem Dalmáciának nem válhatik hasznára. Dalmácia sohasem kereste a Bécesel való érintkezést, hanem mindig Magyarország felé gravitált és Ragusa gazdag kereskedői még akkor is Budát keresték fel, amikor Mohács után leádozófében volt Magyarország szerencseséllaga.

A történelemben, a jogban és a földrajzi helyzetben gyökeredző érvekhez ujabban még egy érv esatlakozik, amelyet a világháború okozta helyzet vetett a felszínre. A tengerek uralmáért folyik a tusakodás, a gazdasági hegemoniáért és a nemzetek, kicsinyek és nagyok egyaránt, minél nagyobb

teret igyeksenek maguknak a világforgalomban biztosítani. Elképzeltető-e ily körülmények között, hogy a magyar nemzet, példátlanul vitéz harséért, rendíthetetlen dinasztikus hűségeért, mérhetetlen anyagi és véráldozatáért eserebe teljesen visszacsorítottassék a tengertől? Fiumében csak egy kicsiny kapunk nyílik a tengerre, míg Ausztria az olasz határtól egészen a kvarnerói szigetekig és onnan egészen Montenegróig birtokában tartja az összes kikötőket és az összes dalmát szigeteket. Trieszt, Pola, Zára, Szebeniko, Spalato, Ragusa és Cattaro ezttáú is csak osztrák érdekeket szolgáljanak? Ez olyan sérelme volna a harsereken vérző nemzetünk gazdasági érdekeinek, hogy kihivná magával szemben a legelősebb módon a magyar közvéleményt. De Horvátország érdekeit is érzékenyen sértené ez az igyekezet, mert a horvát érdekek azonosak a magyarokkal és Horvátországnak törvényes igénye van rá, hogy Dalmácia Horvátországgal és Szlavóniával egyesíttessék.

A kettős monarchiában sem maradhat meg tovább a tengermellék mai igazságtalan elosztása és mindkét állam érdekkörének egymással szembe kell az Adrián elhelyezkedniök. Elégedjék meg Ausztria a hatalmas Trieszttel és a kikötőkben annyira gazdag isztriai félszigettel, a Kvarnerónak azonban, egészen Budnág Szent István koronája országainak tengermellékét kell képeznie. Ez felel meg a földrajzi helyzetnek és a mai jogállapotnak. Nem egymással szemben, hanem együttesen kell az Adrián uralmáért küzdenünk. Trieszt és Fiume ne legyenek egymásra féltékenyek riválisok, hanem jó szomszédok, akik egymást kölcsönösen támogatják. Ez a barátságos együttműködés kiszámíthatatlan haszonnal járna mindkét állam gazdasági fejlődésére nézve.

Sikeres repülőtámadás London ellen.

15 ember meghalt, 70 megsebesült. - Több angol város is bombáztak a német repülőök. - Bulgária is válaszolt a pápának. - A spanyol király lesz a döntő bíró. Olaszország nem akar féli háborút.

Orosz-román harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, szept. 26. (Hivatalos.)

Helyenként előtéri harcok.

A vezérkar főnöke.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, szept. 26. A nagy főhadiszállás jelentí:

Nem volt nagyobb harsai tevékenység.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, szept. 26. (Hivatalos.)

Az Isonzo mentén erősebb ellenséges

tüzérségi tűz és élénkebb repülőgépi tevé-
ség.

A vezérkar főnöke.

Balkáni harctér

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, szept. 26. (Hivatalos.)
A bálániában bandasapatokkal sikere-
sen harcoltunk.

A vezérkar főnöke.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, szept. 26. A nagy főhadiszál-
lás jelenti:

Macedóniai arcvonal:

Nem volt nagyobb harc tevékenység.

Ludendorff, első főszállásnester

Francia-belga harctér.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, szept. 26. A nagy főhadiszál-
lás jelenti:

**Rupprecht bajor tróbrükös
vezértábornagy arcvonalai:**

Mintán tüzésünk az ellenséges üt-
teket erőteljesen leküzdötte, ezzel a harc-
vonalon időnként az ellenséges tűz jelentő-
sen esikkenését kényszerítette ki. Néhány
erősebb tűzhullámat az angolok kis támadá-
sai követték.

A német tróbrükös arcvonalai:

Az Aisne mentén és a Champagneban
átmenetileg fokozódott tűz és felderítő üt-
közletek, amelyekből foglyokat és zsák-
mányt szállítottunk be. A Maas keleti part-
ján Vacherauville mellett helyi gyalogsági
harcok folytak. Beaumontól délre csapata-
ink 400 méter szélességben árkokat foglal-
tak el a franciáktól, amelyeket több elöntá-
madással szemben megtartottak. A Champe
erdőben elkeseredett közelharcokra került
a sor, amelyek nem változtattak a helyze-
ten. Bezonvanxnál az ellenség vonalaiba in-
dított előreförésünk teljes sikerrel járt. A
harcban 350 franciát fogtunk el. Éjjel Ma-
lancourtban egy rohamcsapatunk betört az
ellenséges állásokba és számos fogollyal tért
vissza.

Tegnap este repülőink megtámadták
Angliát. London szívében katonai építmé-
nyekre és raktárakra, azonkívül Dowerre,
Southendre, Chatamra és Shernessre bom-
bákat dobtak le. Tűzvészek jelezték a ha-
tást. Repülőink valamennyien sértetlenül
tértek vissza.

Az ellenség 13 repülőgépet veszített.
Schleiten főhadnagy 22-ik és 23-ik, Wüster
főhadnagy 21-ik légi győzelmét aratta.

Ludendorff, első főszállásnester.

KÉSZÜL A VÁLASZTÓJOGI JAVASLAT.

BUDAPEST, szept. 26. Vázsonyi kijelentette, hogy a választójogi referens javaslatának munkálatai annyira előrehaladtak, hogy a javaslat már a legközelebbi minisztertanács elé kerül.

TISZTEK IS KAPHATNAK VITÉZSÉGI ÉRMET.

BÉCS, szept. 26. A király elrendelte, hogy az arany és nagy ezüst vitézségi érem a jövőben tiszteknek is adományozható legyen, különös hőstettek elismeréseképpen.

MEGLEPŐ JAVASLATOKAT VÁRNAK A PÁPÁTÓL.

ROTTERDAM, szept. 26. A Daily Telegraph jelenti: Az olasz lapok híradása szerint a központi hatalmak válaszául a pápa részéről egész sorozata fogja követni az újabb és meglepő javaslatoknak. Vatikáni körökben arra számítanak, hogy a béke még újév előtt létrejön.

AZ OROSZ KAOSZ.

ZÜRICH, szept. 26. Az oroszországi zűrzavar eléri tetőfokát. Moszkva és Novgorod közti megszakadt minden összeköttetés. A vasúti vonalakat a lázadó csapatok foglalták le. A hadügyminiszter nem tud érintkezni a főhadiszállással.

KI LESZ AZ OROSZ KÖZTARSASÁG ELNÖKE?

AMSZTERDAM, szept. 26. Az orosz köztársaság elnöki méltóságára eddig három jelölt akadt: Kerenszky, Kornilow és Cernow. Anglia Kerenszky jelöltségét támogatja.

ÚJABB RENDZAVARÁSOK OLASZ- ORSZÁGBAN.

ZÜRICH, szept. 26. Az olasz határról jelentik: Vasárnap déli óta megszakadt a tévéri és vasúti összeköttetés. Milánó és Turin között. Menzából érkező hírek szerint Turinban és Milánóban vasárnap újabb utcai farradalom tört ki. Menzából csapatokat küldtek Milánóba a rend helyreállítására.

HIREK.

HÁNY ÓRA?

Mondok, ha az ember órát vesz, természetesen nem angol óráról, vagy tornáóról van szó, hanem közönséges zseboráról, hát jól nézze meg, hogy mit vesz. Vannak egész esimes és kellemes külsejű órák, amelyekről csak utóbb derül ki, hogy az állatfajtához tartoznak: vagy restek, mint a szamarak, vagy fűrgők, mint a mókások, de sohasem pontosak, ha járnak, vagy járnak, vagy lassan járnak, akkor sehol sem járnak, hanem csak mindig egy helyben állnak. Volt szerencsém vásárolni egy jeles tulajdonságokkal ékeskedő órát, amelynek üvegfedele alatt egy vasúti lokomotív volt látható.

— A legjobb vasúti óra, mondja a törpe órák. — ezt nagyon ajánlom.

— Hogy adja?

— Nyolc forint, tizenhat korona, — felelte ő.

— Azelőtt? — kérdeztem én.

— Weisz, — mondta ő.

— Nem azt kérdeztem, hogy magát hogy hívták azelőtt, hanem egy kitűnő vasúti pléhórának mi volt az ára azelőtt?

— Három husz, — felelte ő.

— Korona? — kérdeztem én.

— Nünoa, ferint! — felelte ő.

Megvettem tehát az órát nyolc forint, illetőleg tizenhat koronáért és elindultam vele a korszóra. Reggel kilenc óra volt, mikor az órával elindultam s midőn a városi toronyhoz értem, órája féltizenkettőt mutatott, az enyém meg félnyolcat.

Visszamentem tehát az órával az óráshoz. Mondok neki:

— Itz az óra rosszul jár.

— Hol tetszett vele járni? — kérdezte az órák.

— A városi toronynál.

— Jaj, — felelte az órák, — hát hiszen én megantottam, hogy ez vasúti óra és ott van rajta a lokomotív is. Hát azt tudni kellett volna, hogy ez az óra úgy jár, hogy ha a lokomotív mellett mennek vele, vagy ha ráteszik a lokomotívra. Majd adok egy másik órát.

Adott egy másik órát, amelyiken nem volt lokomotív. Kérdeztem:

— Hát ez hogy?

— Egy szőr, egy bőr, — mondá a törpe órák.

— Hogyan, hogyan, hogyan? — kérdeztem.

— Usak nem szőrből és bőrből van?

— Azt úgy szokták mondani, hogy az az ára, mint a másiké.

Mentem az órával. Járkáltam, az óra is járkált. Kettőn járkáltunk, más emberek más órákkal járkáltak. Hölgyek kisebb órákkal és kisebb orrokkal járkáltak. Az órák kettyegtek a zsebekben, a karmanlyukon, a ridikülökben, a nyakláncokon, egy keletafrikai táncosnőnek a bokáján kettyegett egy toronyóra. Kicsi órák, nagy órák azt kettyegtek, olyan órák vagyunk, mik egymást kergetik és nem érik el egymást sohasem, minnek is van a tiktak és a tiktakban szerelem. Ekkor az én óráim megállt. Úgy látszik, fájt a szíve. Próbáltam főzni őt. Próbáltam felhuzni, kerek... a rugó eltört. Vitettem vissza az óráshoz. Az órák azt mondta, hogy három forintért, azaz hat koronáért megvesinálja. Ajánlotta egyáltalán, hogy vegyek bérletet. Ne hordjak órát, hanem, mindegy nap menjek el hozzá a boltba és nézzem meg a pontos időt. Ezért fizeték házi őt forintot, azaz tíz koronát. Még mindig jobb üzlet, mintha naponként vennék egy órát tizenhat koronáért és azt minden nap bevinném esináltatni hat koronáért. A mi fejben számíva évi 5760 koronába kerülne, míg az óramegnézési bérlet összesen csak százhusz koronába.

Meggyeztünk. Azóta járok óra nélkül az én órámba az órák jár és, ha másképp nem tudok tájékozódni, például ha reggel felejtetem klopfolni nyolc órákor, vagy ha a masinások később jönnek ki délelőttől, esetleg ha törvénytörési tárgyalás délután két óra helyett este hat órákor végződik és nem tudok eligazodni, elmegyek a törpe óráshoz és megnézem, hogy hány óra van kezem fogak vele és élek patriárkálással csak ezt okartan mondani, alászolgája.

— Kinyvezés. Az igazságügyminiszter Szécsi József dr. főnöki kir. bírósági jegyzőt és ügyességi megbízottat órálló műkésztési körrel ruházta fel.

— Vio Ferruccio hősi halála. A hősi halált halt Vio Ferruccio tengerészhadnagy a ródi haláláról megható gyászjelentést adott.

A Budak gyógyszerlár bezárása folytán tisztelettel figyelmeztetem a Máv. tisztviselőit és alkalmazottait, hogy vényelték gyógyszeráramhoz is fordulhatnak, lévén szintén a Máv. szerződéses szállítója.

Dr. MIZZAN
gyógytára

Elisabetta tér, az Adria palotával szembe

ki ma a tragikus véget ért fiatal repülő családja. Életének tavaszán, alig 19 éves korában érte el a hősi halált a fiatal hőst, monója a gyászjelentés, miután már két évet szentelt hűen és önfeláldozóan fiatal életéből a hazának. A megindító sorok részvétet fakasztanak városzerte és a részvétnyilatkozatok özönével keresik fel a gyászborult családot. A tragikus esetről a következő részleteket közölhetjük. A fiatal repülő egy kijavított gépen végzett próbarepülést és utasa is volt a gépnek Bilinsky fregatthadnagy személyében. A Póla melletti Fasana előtti valami akcziós érte a gépet, mert a faszai kikötőben horgonyzó hajókról tisztán látták, hogy a gép mintegy 60 méternyi magasságból siklórepüléssel gyorsan leereszkedni igyekszik. A mikor azonban körülbelül 30 méternyi magasságban lehetett, a repülőgép merőlegesen lebillent és villángyorsan a tengerbe zuhant. Az összeroncsolt gépet kihalászták és rákadták Bilinsky holttestére is, aki homlokán szenvedett halálos sérülést. Vio holttestét eddig a legszorgosabb kutatás dacára sem tudták meg megtalálni.

— **Dalmácia visszacsatolása.** E címen tartalmas és terjedelmes cikket írt a dalmát kérdérről Havass Rezső dr. udvari tanácsos, a Magyar Adria-Egyesület dalmáciai osztályának elnöke. Az érvekben gazdag és Magyarország jogaiért sikra szálló cikket lapunk vezetőhelyén közöljük két folytatásban.

— **Hosszanap.** Ma van a zsidók legnagyobb ünnepe, a hossznap. Izraelita polgártársaink tömegesen keresték fel ma a Pomorio-utcai zsidótemplomot és a többi imaházukat és buzgón végezték az egyszerű ájtatóságait. A templomban Frank törzsi emelkedett hangú beszédet tartott.

— **Öngyilkosság a rendőrségen.** A rendőrség tegnapi este letartóztatta Mohoric Antal 57 éves horvátországi koldust, mert engedély nélkül kéregtetett a városban. A letartóztatott ember, akit kihallgatás céljából az államrendőrség épületének első emeletére kísérték fel, egy őrizetlen pillanatban kinyitott az ablakon és mintegy 10 méternyi magasságból az udvar kövezetére zuhant, ahol holtan terült el a földön. Jelölőheg dr. tiszti főorvoshelyettes, aki az öngyilkosság színelőjén megjelent, már csak a beállított halált konstatálhatta.

— **Ravasini és társai büntünye.** Ma délután fél tízkor folytatták a helybéli törvényszéken Ravasini és társai ellen a tárgyalást.

Elnökök mindenképp azt kérdezi Ravasintól, hogy mikor lett igazgató és mennyi volt a fizetése? A vádlott azt feleli, hogy 1899 márc. 31-én lett igazgató és 7000 kor. összfizetése volt.

Attérnek Gandolfo Foresto tanuak, jelenleg is fogyasztási adóhivatali pénztárosnak kihallgatására. Tanu kijelenti, hogy mindig Ravasini aláírása ellenében adott ki pénzt. Elmondja, hogy az ő általa vezetett pénztárkönyv egyszerre eltűnt s emlékszik, hogy a hivatal több tisztviselője kérte tőle Ravasini rendelkezésére ismételtén a könyvet. Gandolfo ezt a pénztárkönyvet saját használatára vezette s rá nézve nagyon fontos volt. Nagyon esodálkozik, hogy ez a könyv, melybe akkor már 5 év óta vezette be az adatokat, eltűnt. Megjegyzi, hogy az ellenőrzést, melyet rendszerint a polgármester, Meichsner városi főkönyvelő

és a fogyasztási adóbizottság egy tagja végzett együttesen, mindig a hivatalos pénztárkönyv alapján csinálták, nem az ő privátkönyve alapján. Az elnökök ama kérdésére, hogy nem hasonlította-e össze soha az ő könyvét a pénztárkönyvvel, azt feleli Gandolfo, hogy „nem”, mert a hivatalos pénztárkönyv mindig egyezett a pénzkészlettel. Cilenti védője, Rudan Dino azt kérdezi tanutól, hogy a jelenlegi hivatalfőnököknek nem e szokott egyszerű bonna pénzt kiadni. Gandolfo rövid habozás után igennel válaszol.

Ezután felolvassák Potepan és Novak távollévő tanuk vallomását, a melyek új részleteket nem tartalmaznak. Attérnek Burich Attila tanukihallgatására, ki azt mondja, hogy a mérlegeket Meichsner városi főkönyvelő előírása szerint csinálták. De Pra Herman tanu megerősíti, hogy Ravasini egy körirata alapján, megvonták tőle az állomási, szabadkikötői és központi főkönyvtár ellenőrzési jogát. Malaviczki Károly, Sirola Bertalan és Cergogna Pasquale tanuk a segélypénztárról adnak jelentéktelen felvilágosításokat. Marceglio Miklós tanu leírja a belső ügykezelést. Végül Rudan Dino védő közli, hogy a védelem ellenőrző szakértőként Bianu Hannibál helybéli kereskedőt jelölte ki. Fél egykor az elnökök a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta.

— **A Magyar Bank tőkeemelése.** A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága ma tartott ülésében elhatározta, hogy október 9-ére rendkívüli közgyűlést hív egybe, melynek javaslatát fog tenni az intézet jelenlegi 80 millió koronás alaptőkéjének 100 millió koronára való felemelésére. E javaslat értelmében az igazgatóság az újonnan kibocsátandó összes részvényekre 4:1 arányban a részvényeseknek elővételi jogot fog biztosítani, a még megállapítandó kibocsátási feltételek mellett. A tőkeemelés elhatározására első sorban azok a megnövekedett számarányok készítették a bank igazgatóságát, melyekkel az egész gazdasági életnek ma már számolnia kell, valamint azok a nagy feladatok, melyek az ország jövő gazdasági kiépítésénél az intézetre is várnak. Elhatározásánál azonban tekintettel volt az igazgatóság a bank üzleteinek és üzletforgalmának minden terén való újabb nagyarányú emelkedésére, az érdekkörébe tartozó vállalatok fokozott fejlődésére és újabb korszakot követő, valamint még tervezett alaptőke-szaporítására, továbbá belső és külső érdeklődésének már végrehajtott és még folyamat-

ban lévő újabb kibővítésére; különösen kiemelendő a vidéki pénzügyi érdekeltségnek és az építőiparban bírt érdekeltségnek kiterjesztése (figyelemmel a háboru után e téren várható feladatokra), ugyancsak a mezőgazdasági ipar és az idegenforgalom fejlesztését célzó vállalatok létesítése. Nem volt végül figyelmen kívül hagyható a bank által kezelt idegen tőkék újbóli jelentékeny növekedése sem; az 1916 december 31-iki mérlegben kimutatott 420 millió koronányi betétállománnyal és hitelezői tétellel szemben ugyanis a bank által kezelt idegen tőkék összege a legutóbbi hónap végén már 545 millió koronára emelkedett. A tőkeemelési művelet révén — melynek keresztülvi-

Szöveg folytatása a 4-ik oldalon.

A „LLOYD” NYOMDA

Részvény Társaság

Via Clotta 27 FIUME Via Clotta 27

(az Osztrák Magyar Bankkal szemben)

megkezdte üzemét

és vállalja mindennemű hivatalos és kereskedelmi nyomtatványok, falragaszok, névjegyek, gyászjelentések és üzleti könyvek gyors és jutányos elkészítését.

Central kávéház

(EURÓPA SZÁLLÓ)

Naponta d. u. 5-7 és este 8-11-ig:
De Mayo Leo házizenekara hangversenyez
Mattuechich Lőrinc zongoraművész és zeneszerző közreműködésével.

KERESTETIK 2 BUTOROZOTT SZOBA

villanyvilágítással s konyhaszhasználattal.
Ajánlatok a kiadóba címzendők.

Lesujtott szívvvel tudatjuk barátainkkal és ismerőseinkkel, hogy szerelett fiunk és t-stvérünk

Vio Ferruccio Mária

cs. és kir. tengerészhadapród, kétszer kitüntetve a nagy és egyszer a kis ezüst vitézségi éremmel, a Károly csapatkereszt tulajdonosa,

mindössze 19 éves korában, miután életének tavaszából két esztendő már hűségesen és önfeláldozóan hazájának szentelt, 1917. szeptember 20-án, kötelességének teljesítése közben, repülőgéppel lezuhanva, hősi halált halt.

A gyászborult Vio Ferencz család.

tele egyébként már eleve biztosítva van — az intézet száz millió korona részvénytőkével és több mint 130 millió korona tartalékkal fog rendelkezni.

— **Életveszélyes játék.** Matkovich Jenő 14 éves susáki fiú a Terzattón felmászott egy magas vadgesztenyefára és leesett róla. A szerencsétlen fiú súlyos koponyaesontörést szenvedett és a mentők életveszélyes állapotban szállították be a fiúmei kórházba.

— **Egy inas balesete.** Kinkler Sándor 15 éves gyári tanonc, aki a helybeli parkétgyárban dolgozik, tegnap este 7 méter magasságból lezuhant és eltörte a jobb lábát, azonkívül súlyosan megsérült az ajkán. A mentők a kórházba szállították.

— **Leesett a gyümölcsfáról.** Jugo Antal 75 éves esztai lakos leesett egy gyümölcsfáról és eltörte a jobb combját. Beszállították a fiúmei kórházba.

— **Piaci razzia.** Springhét vásárbiztos feljelentette a rendőrségen Juricevich Katalin piaci árusnőt, mert 5 koronáért árulta a burgonya kilóját. A vásárbiztos ezentelül mérges gombákat talált Gresich Katalin kofánál és elkoboztatta a veszedelmes portékát.

LEGUJABB.

OKTÓBER KÖZEPÉN A HÁZ ELÉ KERÜL A VÁLASZTÓJOGI JAVASLAT

BUDAPEST, szept. 26. Wekerle az október közepén összeülő képviselőház elé terjeszti a választójogi törvényjavaslatot, az indennitást és a rendes költségvetési előirányzatot.

BULGÁRIA VÁLASZA A PÁPA JEGYZÉKÉRE.

SZOFIA, szept. 26. A bolgár király válasza a pápa békejegyzékére rámutat Bulgária ama hajlandóságára, hogy elfogadja a pápa javaslatait és kijelenti, hogy hozzájárul minden olyan javaslathoz, amely nem áll ellentétben a bolgár nemzeti egység életérdekeivel.

A SPANYOL KIRÁLY LESZ A DÖNTŐ BÍRÓ.

PARIS, szept. 26. Az Echo de Paris jelenti: A pápa a hadviselő feleknek legközelebb azt fogja javasolni, hogy a spanyol király szerepeljen mint döntő bíró a béke megkötésénél.

UJABB HAJÓELSÜLYESZTÉSEK.

BERLIN, szept. 26. A Wolff-ügynökség jelenti: Az admirális közlése szerint buyárhajóink a csatornában és az Atlanti-óceánon 2 gőzöst, 4 vitorlást és 1 halászgőzöst súlyosítottak el.

AZ OLASZ KORMÁNY A TELI HÁBORÚ ELKERÜLÉSÉT IGÉRI.

ZÜRICH, szept. 26. Az olasz kormány tárgyalásokat folytat a szociálistákkal, a kiknek megígérte, hogy mindent elkövet az újabb téli háború elkerülésére, viszont azt kívánja a szociálistáktól, hogy foglaljanak állást az általános sztrájk ellen.

AZ ANGLIA ELLENI LÉGI TÁMADÁS.

LONDON, szept. 26. (Hivatalos.) A német légi támadás következtében az eddigi jelentések szerint 17 ember meghalt és 70 megsebesült. Az anyagi kár jelentéktelen.

BERLIN, szept. 26. Az admirális közli: Huszonötödikére virradóra egy erős tengerészeti repülőraj jó eredménnyel bombázta a Humber mentén Scarborough és Boston között a katonai és ipari telpeket és veszteség nélkül tért vissza.

ANGLIA ÉS FRANCIAORSZÁG NEM HAGYJA EL OROSZORSZÁGOT.

PETERVÁR, szept. 26. Werhowski hadügyminiszter a Sovjet ülésén kijelentette, hogy Németország látva Oroszország csapatainak visszavonulását, Angliával és Franciaországgal akart egyezkedni Oroszország kárára, de tegnap Angliától és Franciaországtól formaszzerű biztosítékot kaptak, hogy nem fognak különbségét kötni.

UJABB RÉSZLETEK A CSERNADAI TALÁLKOZÓRÓL.

SZOFIA, szept. 26. Ferdinánd király Boris trónörökös és Cirill herceg, továbbá Zsekoff fővezér kíséretében érkezett Csernavodába, ott megtekintette a hidat, majd a hidra ment, amely előtt a mi monitoraink sorakoztak. Csakhamar megérkezett Gyurgyevo felől Vilmos eszászár kíséretével és Mackensen vezértábornaggal. Az uralkodók megölelték egymást, majd autómobilutat tettek a városban. A bucsuvétel után Ferdinánd király Konstanzába ment.

HINDENBURG CAFOLATA.

BERLIN, szept. 26. Hindenburg nyilatkozatot tesz közzé, melyben rámutat arra, hogy egyes hivatalnokok oly állítást tulajdonítanak neki és Ludendorffnak, hogy a gazdasági összeomlás és a katonai erőforrások elakadása minden áron való békekötésre kényszeríti Németországot. Kijelenti ezért, hogy ugy gazdaságilag, mint katonailag fel vagyunk szerelve a további harcra és győzelemre.

OLASZ REPÜLŐK BRAVURJA.

LONDON, szept. 26. Két olasz repülő Turinből öt óra és 20 perc alatt egyfolytában Londonba repült.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Murai Jenő).

Nyomatott a „Lloyd” Nyomda R. T. nyomdájában.

Fiumei Népbank R. T.

Adamich tér.

Alaptőke K 2 millió. Tartalékok, 360.000 K. Elfogad takarékbetéteket a legelőnyösebb feltételek mellett felmondás nélküli visszafizetésre. Kölcsönök értékpapírokra. Mindennemű bank és takarékpénztári művelet.

Használt rövid

KETKEREKŰ KEZIKOCSI megvételre kerestetik. Cím a kiadóban.

Pezsgődugót

Használt, de nem törött, veszek 70 fillért darabját, palackdugót 15 K. kilóját utánvétellel. Előzetes tudakozás szükségtelen. Új palackdugóért csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot. — **ROBICSEK ADOLF, BUDAPEST, Nefelejts utca 15.**

Előfizetőink figyelmébe

Kérjük mindama előfizetőinket, kik előfizetésükkel hátralékban vannak, szíveskedjenek az esedékes összeget posta útján, küldőnccel vagy személyesen kiadóhivatalunkhoz Klotild utca (Via Clotilde 4. szám I. emelet juttatni, mivel személyzetünk nagy része bevonult a katonasághoz és nincs módunkban a nyugtákat valamennyi előfizetőnknek házról-házra kifizetés végett elhozni.

ELSŐ

HORVÁT TAKARÉKPÉNZTÁR

Alaptőke 6 millió. Tartalékok 10 millió kor.

FIUMEI FIOK, Corso 28

Üzletágak: Betétek takarékkönyvek, csekk-számlára. Váltók le- és eladása. Értékpapírok bizományi vételére és eladására. Váltók és szelvények beszedésére. Jelzálogkölesönök értékpapírokra és ingatlanokra. 4 1/2% adómentes záloglevelek kiadása, melyek mindennemű tőke, többek között árvapénzek és katonai óvadékok elhelyezésére alkalmasak.

Horvát Agrár Bank

fiumei fiókja, Via della Torre és Via del Porto sarkán.

Alaptőke: 3.000.000. Tartalékalap: 1.017.000

Központ: Zagreb. Fiókja Sarajevo. Kirendeltségek: Bribir, Cabar és Hreljin.

A 350 mezőgazdasági szövetkezetből álló Matica 120 millió kor-ig szavazol a Horvát Agrár Bankért.

Elfogad takarékbetét- és folyószámla-betéteket.

A legkisebb betét egy korona. Foglalkozik bármennyű bank és váltóüzlettel.

Az áruosztály elad mindennemű gabonaműt és gyarmatárut.

BUDAI

szálló és kávéház. Fiume, Deák-Korzó.

Estéknél fél 9-től BOBULA FIVÉREK elismert szalonzenekara CZUTOR MIKLÓS vezetésével hangversenyez.

Külön kávéházi italok Pontos kiszolgálás. 50 szállodai szoba.

Tulajdonos BUDAI KAROLY